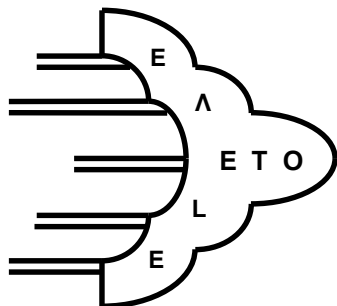

Κωδικός: 3650

ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)
Hellenic Society for Terminology (ELETO)

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Αρτέμιδος 6 & Επιδάουρου, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:

Αρτέμιδος 6 & Επιδάουρου, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Τηλ.: 210 8662069, 6974321009, 6974754302

Τηλεομ.: 210 8068299, 210 8662069

Ηλ-Ταχ.: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος: <http://www.eleto.gr/>

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ:

Μελέτη, εκπόνηση, ... και με οποιοδήποτε τρόπο ανάπτυξη της Ελληνικής Ορολογίας... Συμβολή στην ανάπτυξη της Ελληνικής Γλώσσας και προώθηση του ρόλου της στη διεθνή Ορολογία...

(Από το Καταστατικό)

Αρ.115 Ιούλιος – Αύγουστος 2012

ISSN 1106-1073

Τιμή: 3 λεπτά

Η «τρέλα» των φωνηέντων!

Μέσα στο κατακαλόκαιρο του 2012, ένα νέο βιβλίο Γραμματικής της Νεοελληνικής Γλώσσας για την Ε' και ΣΤ' τάξη του Δημοτικού [1], που εδώ και τρία χρόνια ήταν αναρτημένο και «ήσυχ» στον ιστότοπο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου και είχε αρχίσει να διδάσκεται στα σχολεία, ξαφνικά «άναψε φωτιές» καταρχάς στον κυβερνοχώρο και, στη συνέχεια, στον ευρύτερο χώρο των ενδιαφερομένων για την ελληνική γλώσσα, φτάνοντας μέχρι και τη Βουλή των Ελλήνων και την Ακαδημία Αθηνών!

Δεν είναι δυνατόν! Η νέα Γραμματική «καταργεί» τα φωνήεντα <η> και <ω>! Πού πήγαν τα διπλά σύμφωνα <ξ> και <ψ>; Εισάγει, ως «καινά δαιμόνια», τους «βάρβαρους» φθόγγους (δίψηφα σύμφωνα) <γκ>, <μπ>, <ντ>! [2]. Προσπαθεί «εμμέσως πλην σαφώς» να επιβάλει τη φωνητική γραφή στην ελληνική γλώσσα! [4]. Έγκλημα! Προδοσία!

Βούιξε ο κυβερνοχώρος και το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Η σκυτάλη του «αναθέματος» μεταβιβάζεται ραγδαία από ιστότοπο σε ιστότοπο, από ιστολόγιο σε ιστολόγιο, από ηλεκτρονική διεύθυνση σε ηλεκτρονική διεύθυνση, ώσπου έφτασε το «μήνυμα» (στρεβλό από την αρχή και στη συνέχεια εμπλουτισμένο και με άλλα ατεκμηρίωτα «στοιχεία», συνωμοσιολογικά και άλλα) σε βουλευτικές «Ερωτήσεις» [3] και σε ακαδημαϊκές Επιστολές [4].

Ο καθηγητής Γ. Μπαμπινιώτης αναλύει το θέμα και αποδεικνύει ότι πρόκειται για σύγχυση και «έγερση ανύπαρκτων προβλημάτων» [5], αλλά και ο καθηγητής Ι. Καζάζης (πρόεδρος του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας) δηλώνει ότι τίποτε δεν παραλείπεται στο υπόψη βιβλίο, ενώ, με εκτεταμένο δημοσίευσμά τους, 140 γλωσσολόγοι αποδεικνύουν αναλυτικά ότι πρόκειται για ανυπόστατες, άδικες και επιστημονικά ατεκμηρίωτες κατηγορίες κατά του βιβλίου και επισημαίνουν την απαράδεκτη έκταση που πήρε το θέμα [6]. Και άλλα πρόσωπα, όμως – γλωσσολόγοι και μη – όπως ο Γράφων, με άμεση ηλεκτροταχυδρομική παρέμβασή του, και με άρθρα τους: ο Ν. Σαραντάκος, η Μ. Κατσογιάννου, ο Θ. Βαμβάκος κ.ά. αντέδρασαν φυσιολογικά στην ογκούμενη «χιονοστιβάδα» των επικριτών, οι οποίοι χωρίς καν να διαβάσουν ούτε ένα ολοκληρωμένο κεφάλαιο από το υπόψη βιβλίο το καταδίκασαν ασυζητητί...

Κυριολεκτικά σε κυριεύει απόγνωση όταν, με τόσο οδυνηρό τρόπο, διαπιστώνεις μερικές πικρές αλήθειες για τους ανθρώπους γύρω σου:

– Όταν – στην Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα και ενώ έχει σχεδόν εκμηδενιστεί ο αναλφαβητισμός – υπάρχουν τόσοι εύπιστοι συμπολίτες μας, που υιοθετούν αβασάνιστα οτιδήποτε τους «σερβίρουν» (από ανοησία ή κακοβουλία) κάποιιο επιτήδειο,

- Όταν – στην εποχή του Ίντερνετ και της Κοινωνίας της «Πληροφορίας» και της «Γνώσης» – υπάρχουν τόσοι λάτρεις της σύγχρονης «αστικής μυθολογίας» που αντί να χρησιμοποιούν τα μέσα αυτά για να «διαλύουν» τους μύθους, τα χρησιμοποιούν για την διάδοση και εξάπλωσή τους.
- Όταν – σήμερα που ο καθένας που έχει πρόσβαση στο Ίντερνετ μπορεί να παίξει και τον ρόλο «δημοσιογράφου» – βλέπεις να κινδυνεύει και αυτή η πενιχρά έγκυρη δημοσιογραφία και οι βασικοί κανόνες **δεοντολογίας** της, όπως οι κανόνες ελέγχου της **εγκυρότητας** της πηγής και της **ακρίβειας** της πληροφορίας.
- Όταν υπάρχουν – σήμερα – δάσκαλοι (μακάρι να είναι μόνο ένας!) που συγχέουν τη **φωνή** με τη **γραφή**, τον **φθόγγο** με το **γράμμα**, τον **ήχο** με το **σύμβολο** του. Ποιοι; Αυτοί ακριβώς που είναι επιφορτισμένοι να διδάξουν **πρώτα-πρώτα** στα παιδιά **γραφή** και **ανάγνωση**. Ναι! **γραφή** (δηλαδή πώς να παριστάνουν τους φθόγγους και τις λέξεις της φωνής με **γράμματα** και **λέξεις** της γραφής) και **ανάγνωση** (δηλαδή πώς από τα **γράμματα** και τις **λέξεις** της γραφής να αναπαράγουν τους φθόγγους και τις λέξεις της φωνής)!

Λοιπόν; Ποια είναι η αλήθεια; «Ελαμψε»; ή μήπως «την πήρε και την σήκωσε» ο «κουρνιαχτός» της «αστικής μυθολογίας» (έντυπος και κυρίως ηλεκτρονικός) και έμεινε πίσω κάτι σαν: «*Ελα, μωρέ! Τόσα και τόσα γίνονται! Όλοι έχουμε γνώμη για τη γλώσσα! Μπορεί και να έχουν δίκιο τόσο πολλοί άνθρωποι που υιοθετούν τις αιτιάσεις και στηλιτεύουν την... προδοσία!*»;

Η αλήθεια είναι πολλαπλή:

- ότι μιλάμε με **φθόγγους** και γράφουμε με **γράμματα** (που είναι **σύμβολα** των φθόγγων).
- ότι τόσο οι φθόγγοι όσο και τα γράμματα, σχηματίζουν **λέξεις** και **φράσεις** (προφορικές και γραπτές, αντίστοιχα) που και αυτές είναι σύμβολα των **εννοιών** που υπάρχουν ήδη στον νου μας πριν εκφέρουμε ή γράψουμε οτιδήποτε.
- ότι η κάθε «**γραμματική**» είναι συστηματική συλλογή και περιγραφή των **κανόνων σχηματισμού και χρήσης** των λέξεων και φράσεων (προφορικών και γραπτών) και είθισται να αρχίζει από τους **φθόγγους** μιας γλώσσας, που χωρίζονται σε **φωνήεντα** και **σύμφωνα**.
- ότι η Νέα Ελληνική έχει **5 φθόγγους-φωνήεντα** με διεθνή φωνητικά σύμβολα: [a], [e], [i], [o], [u], άσχετα από τα γράμματα με τα οποία συμβολίζονται οι φθόγγοι αυτοί σε διάφορες λέξεις. Τόσο οι προηγούμενες γραμματικές όσο και το επίμαχο νέο βιβλίο **αυτούς ακριβώς τους φθόγγους-φωνήεντα** περιλαμβάνουν. Η μόνη διαφορά του τελευταίου είναι ότι τα συμβολίζει με: [α], [ε], [ι], [ο], [ου].
- ότι οι προηγούμενες γραμματικές ανέφεραν ρητά ότι και τα **24 γράμματα** του αλφαβήτου χωρίζονται σε **φωνήεντα** (που είναι 7) και σε **σύμφωνα** (που είναι 17) και αυτό δεν ήταν λάθος, αλλά είναι ορολογικά επιτρεπτό¹ και δεν είναι χαρακτηριστικό μόνο της

OROGRAMMA No 115, July – August 2012,

ISSN 1106-1073

Bimonthly edition of

Hellenic Society for Terminology (ELETO)

Epιδavrou & Artemidos 6, GR-15125 MAROUSI GREECE

¹ π.χ. στη μουσική λέμε **νότα** την έννοια που έχουμε στον νου μας τόσο για τον **ήχο** που βγάζει ένα πλήκτρο του πιάνου όσο και για το **σύμβολο** αυτού του ήχου (π.χ. ♯) πάνω στο πεντάγραμμο.

γραμματικής της ελληνικής, αλλά είναι κοινό χαρακτηριστικό και σε άλλες γλώσσες όπως π.χ. στην αγγλική. Αρκεί, βέβαια, να έχουμε συνείδηση για ποιο πράγμα μιλάμε κάθε φορά. Το ότι το νέο βιβλίο (στην παράγραφο 3.2 «Γράμματα») δεν προβάλλει ρητά τον χωρισμό και των γραμμάτων σε φωνήεντα και σύμφωνα, θέλοντας να τονίσει ότι οι **φθόγγοι** είναι αυτοί που **έχουν** (ή μάλλον **είναι**) **φωνή**, θα μπορούσε να θεωρηθεί *παράλειψη*, αλλά είναι απόλυτα συγγνωστή, δεδομένου ότι παρακάτω αυτόν τον χωρισμό το ίδιο το βιβλίο τον θεωρεί δεδομένο, αφού ακολουθεί την «πεπατημένη» των προηγούμενων γραμματικών (π.χ. Ενότητα 3, *όμοια σύμφωνα*, Ενότητα 4 *συλλαβισμός, διαλυτικά*, το *τελικό ν* και αλλού).

- ότι μπορεί το βιβλίο να μην είναι **τέλειο** (όπως εξάλλου και κάθε άλλο βιβλίο), αλλά οι επικριτές του βιβλίου έβγαλαν την «ετυμολογία» τους βασίζοντο σε μια «(ακατ)ανοησία», χωρίς να εγκύβουν στην ουσία του θέματος και να διαβάσουν – αν όχι όλο το βιβλίο – τουλάχιστον το επίμαχο κεφάλαιο και (το σοβαρότερο) να **καταλάβουν** περί τίνος πρόκειται!

- και, τέλος, ότι πέρα από κάποιες βελτιώσεις που θα μπορούσαν να γίνουν στην επανέκδοσή του, το επίμαχο βιβλίο **όχι μόνο δεν καταργεί αυτά που καταμαρτυρούν**, αλλά είναι ένα εγχειρίδιο **ελκυστικό** για τον μαθητή και «**προκλητικό**» για τον δάσκαλο. Ο γόνιμος συνδυασμός βιβλίου–δασκάλου μπορεί να κάνει το **μάθημα** της γραμματικής ιδιαίτερα ευχάριστο και αποδοτικό. **Το βιβλίο υπάρχει! (Προ)καλούνται οι δάσκαλοι!**

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

- 1] *Γραμματική Ε' και Στ' Δημοτικού*, Ειρήνη Φιλιππάκη-Warburton, Μιχαήλ Γεωργιαφέντης, Γεώργιος Κοτζόγλου, Μαργαρίτα Λουκά (<http://www.pischools.gr/books/dimotiko/>)
- 2] *Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΕΙΝΕΙ ΑΝΕΠΑΦΗ!* <http://www.syllogosdelmouzozos.gr/012/elgl12.pdf> (Άρθρο δασκάλου – μέλους του Συλλόγου Εκπαιδευτικών Π.Ε. «Αλέξανδρος Δελμούζος» που αναρτήθηκε στον ιστότοπο του Συλλόγου).
- 3] Ερωτήσεις βουλευτών αρ. 142/16-7-2012 (Β. Πολύδωρα) (<http://www.real.gr/DefaultArthro.aspx?page=arthro&id=161027&catID=7Z>), 230/18-7-2012 (Η. Κασιδιάρη, Π. Ηλιόπουλου) και 231/18-7-2012 (Α. Γεωργιάδη) και οι αντίστοιχες απαντήσεις του Υπουργού (Κ. Αρβανιτόπουλου).
- 4] Επιστολή (22-8-2012) του Ακαδημαϊκού Αργύρη Κουνάδη στην ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ (http://news.kathimerini.gr/4dcqj/ w_articles_columns_2_22/08/2012_493037)
- 5] *Έγερση ανύπαρκτων προβλημάτων*, Γ. Μπαμπινιώτης, (<http://www.tovima.gr/opinions/article/?aid=467906&h1=true>) (ΤΟ ΒΗΜΑ, 22-7-2012)
- 6] Για την επίθεση στο βιβλίο Γραμματικής του Δημοτικού (<http://news.in.gr/files/1/2012/07/14/GLOSSOLOGOI.pdf>)

K.B.

Φιλοτελική Ορολογία

Η **Φιλοτελική Ορολογία** αναφέρεται στην ενασχόληση με τους φιλοτελικούς όρους και ορισμούς των φιλοτελικών εννοιών ή πραγμάτων.

Η Ελληνική Φιλοτελική Ορολογία άρχισε να δημιουργείται με την έκδοση του περιοδικού «**Φιλοτέλεια**» που εκδίδεται χωρίς διακοπή από το 1924 έως σήμερα από την **Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία** (ΕΦΕ).

Στην αρχή με τον τίτλο του περιοδικού, καθιερώθηκε και ο όρος **φιλοτέλεια** (από το *φίλος* και *τέλος*) για να δηλωθεί η προσήλωση στα γραμμάτσημα από συλλεκτική αλλά και ερευνητική άποψη.

Ο όρος **φιλοτέλεια** αποδίδει καλύτερα από τον γαλλικό όρο **Philatélie** (αποδεκτός το 1864) που σχηματίστηκε από τις λέξεις *φίλος* και *ατέλεια* θεωρώντας ότι η λέξη *ατέλεια* σήμαινε «γραμματοσήμανση».

Έτσι, τελικά, άρχισαν να χρησιμοποιούνται οι παράγωγοι όροι όπως **φιλοτελικός**, **φιλοτελισμός**, **φιλοτελιστής** κλπ. Ακολουθεί πλήθος όρων οι κυριότεροι των οποίων παρατίθενται:

A

1. αγομάριστο (**mint without gum**)

το ασφράγιστο γραμμάτσημα χωρίς γόμα (κόλλα) στη πίσω πλευρά

2. αεροφιλοτελισμός

η συλλογή αεροπορικών γραμματοσήμων, σφραγίδων, πρώτων πτήσεων κλπ.

3. άκρο φύλλο

το γραμμάτσημα που βρίσκεται πάνω ή κάτω στη δεξιά ή αριστερή άκρη του φύλλου

4. αναμνηστική σφραγίδα (**commemorative cancelation**)

για την προβολή επετείων ελληνικών ή διεθνών γεγονότων, η Ταχυδρομική Υπηρεσία εγκρίνει κάθε χρόνο τη χρησιμοποίηση απλών αναμνηστικών σφραγίδων

5. ανεπίσημες εκδόσεις (**unofficial issues**)

τα γραμμάτσημα που δεν εκδόθηκαν από την επίσημη Ταχ. Υπηρεσία διακρίνονται σε:

- α) εκδόσεις κρατικής παραγγελίας που δεν έγιναν τελικά αποδεκτές
- β) εκδόσεις ιδιωτών σε συνεργασία με κάποια αρχή
- γ) εκδόσεις αναμνηστικών φύλλων από φιλοτελικές εταιρείες
- δ) άλλες κατηγορίες

6. αντίπου ζεύγος

το ζεύγος από συνεχόμενα γραμμάτσημα που η εικόνα στο πρώτο γραμμάτσημα είναι όρθια, ενώ στο συνεχόμενο ανάποδα

7. αποχρωματισμός

η απώλεια ή εξασθένηση του φυσικού χρώματος του γραμματοσήμου

8. άρτιο

το γραμμάτσημα το οποίο έχει πλήρη οδόντωση, άρτια περιθώρια και δεν έχει φθορά ή ελάττωμα

9. ασφράγιστο (**mint**)

το γραμμάτσημα που δεν έχει χρησιμοποιηθεί ούτε έχει επικολληθεί σε επιστολή και διατηρεί τη γόμα του

B

10. βινιέτα

μικρό ένσημο που κυκλοφορεί ως γραμμάτσημα για διαφήμιση (π.χ. της Διεθνούς Έκθεσης Θεσ/νίκης)

Γ

11. γομόχαρτο ή σαρνιέρα (**hinge**)

μικρό κομμάτι από διαφανές χαρτί με γόμα στη μια πλευρά που χρησιμοποιείται για την επικόλληση γραμματοσήμου σε λεύκωμα

12. γραμμάτσημα (**stamp**)

μικρό ένσημο, ορθογώνιου συνήθως σχήματος, που χρησιμοποιείται ως ένδειξη προπληρωμής ταχυδρομικού τέλους σε αντικείμενα που διαβιβάζονται μέσω της Ταχυδρομικής Υπηρεσίας.

Προγραμματιστική περίοδος: Μέχρι τα μέσα του 19^{ου} αιώνα δεν υπήρχε οργανωμένη Ταχυδρομική Υπηρεσία. Η κρατική αλληλογραφία διαβιβάζονταν από ειδική υπηρεσία, ενώ η λοιπή αλληλογραφία με ιδιωτικά μέσα.

Καθιέρωση του γραμματοσήμου: Ο Βρετανός Ρόουλαντ Χιλ (Rowland Hill) υπέβαλε πρόταση στο Αγγλικό κοινοβούλιο και το 1839 επέτυχε την εισαγωγή του συστήματος «Penny Post» δηλαδή την πληρωμή μιας πέννας από τον αποστολέα για όλες τις επιστολές μέσα στα όρια των Βρετανικών Νήσων. Στις 10 Ιανουαρίου 1840 έγινε στη Βρετανία η έκδοση του πρώτου γραμματοσήμου.

Ελληνικό γραμμάτσημα: Στις 15 Ιουνίου 1856 (Εισηγητής: Προβελέγγιος) αποφασίστηκε η έκδοση γραμματοσήμου για τις ταχυδρομικές ανάγκες της Ελλάδας. Η καθιέρωση και χρήση του γραμματοσήμου στην Ελλάδα έγινε από 1 Οκτωβρίου 1861 (Εισηγητής: Κουμουνοδούρος) με την περίφημη σειρά των Μεγάλων Κεφαλών του Ερμή που εκτυπώθηκε από το Γαλλικό Νομισματοκοπείο.

13. γραμματοσημολογία

η μελέτη των γραμματοσήμων όπως είναι οι ταχυδρομικές σφραγίδες, η ιστορία των παραστάσεων, οι επιστημονικές και τα σφάλματα των διαφόρων εκδόσεων κλπ.

Δ

14. δοκίμιο (**proof**)

οι δοκιμαστικές εκτυπώσεις για την επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος πριν αρχίσει η διαδικασία της τελικής εκτύπωσης. Τα δοκίμια διακρίνονται σε:

- α) **αρχικά (essays)**
- β) **μήτρας (die proofs)**
- γ) **πλάκας (plate proofs)**
- δ) **τελικά (final proofs)**

E

15. είδη γραμματοσήμων

Ανάλογα με τον προορισμό και τη χρήση τους τα γραμματόσημα ταξινομούνται στις κατηγορίες :

- α) *απλού ταχυδρομείου*: **κοινά, αναμνηστικά (definitive, commemorative)**
 β) **αεροπορικά (airproof stamps)**. Τελευταία έκδοση το 1958.
 γ) **πρόνοιας (charity stamps)**. Τελευταία έκδοση το 1956.
 δ) **ενάριθμα (postage due stamps)**. Τα τελευταία εκδόθηκαν το 1943.

16. εκτύπωση (printing)

οι κυριότερες μέθοδοι εκτύπωσης των Ελληνικών γραμματοσήμων είναι η *χαλκογραφική* (γκραβούρα), η *λιθογραφική*, η σύγχρονη *offset* αλλά και απλές τυπογραφικές *μονόχρωμες* ή *δίχρωμες*

17. ελέγχου, αριθμοί (control numbers)

οι αριθμοί που έχουν τυπωθεί στην πίσω πλευρά των γραμματοσήμων ορισμένων αξιών των εκδόσεων της Μεγάλης Κεφαλής του Ερμή

18. επισήμανση (overprint)

η λέξη ή ο αριθμός που αποτυπώνεται τυπογραφικά, λιθογραφικά ή με σφραγίδα από καουτσούκ πάνω στα εκδοθέντα γραμματόσημα. Η επισήμανση γίνεται για την αλλαγή της αξίας των γραμματοσήμων ή την αναφορά σε κάποιο γεγονός

Z**19. ζεύγος (pair)**

δύο ενωμένα γραμματόσημα με την ίδια παράσταση

K**20. κακέτυπο**

το γραμματόσημο που παρουσιάζει ελαττωματική εμφάνιση σε σύγκριση με το κανονικό (βλέπε σφάλματα)

21. κακόκεντρο

το γραμματόσημο του οποίου η εικόνα αφήνει περιθώρια άνισου πλάτους σε σχέση με τη διάτρηση

22. κατάλογοι

εικονογραφούν τα γραμματόσημα μιας ή περισσοτέρων χωρών ή τα γραμματόσημα που έχουν σχέση με συγκεκριμένο θέμα και παράλληλα γίνεται η τιμολόγηση της εμπορικής τους αξίας

23. κλάση (class)

η αξία που αναγράφεται σε κάθε γραμματόσημο

24. κλασέρ

λεύκωμα γραμματοσήμων. Ένας τύπος βιβλίου με φύλλα που σε κάθε σελίδα του υπάρχουν κολλημένες οριζόντιες λουρίδες διαφανούς χαρτιού ή θήκες για την τοποθέτηση των γραμματοσήμων

A**25. λιποπίνακας**

πίνακας που καταρτίζεται από τους συλλέκτες και περιλαμβάνει τις ελλείψεις γραμματοσήμων από μια συλλογή

M**26. μαξιμοφιλία**

η συλλογή καρτών με επικολλημένο γραμματόσημο στο εμπρόσθιο μέρος ενός εικονογραφημένου δελταρίου με απεικόνιση του ίδιου θέματος με το επικολλημένο γραμματόσημο

27. μηχανόσημο

συγκεκριμένο και καθορισμένο επισήμασμα στη θέση του γραμματοσήμου σε επιστολή με μηχανή προπληρωμής ταχυδρομικού τέλους

28. μονόφυλλα

οι φάκελλοι, τα ταχυδρομικά δελτάρια, οι ταινίες κλπ. που έχουν έντυπο το γραμματόσημο

N**29. ντεκαλκέ (décalqué)**

αμέσως μετά την εκτύπωση τα φύλλα των γραμματοσήμων τοποθετούνται το ένα πάνω στο άλλο, οπότε το μελάνι εκτύπωσης των γραμματοσήμων αποτυπώνει στο πίσω μέρος του κάθε φύλλου ένα μέρος ή όλη την

παράσταση κατοπτρικά. Η αποτύπωση αυτή γίνεται πάντα επάνω στη γόμα.

O**30. οδοντόμετρο**

το εργαλείο που επιτρέπει την ακριβή καταμέτρηση των οδοντώσεων των γραμματοσήμων

31. οδόντωση (perforation)

η οδοντωτή πλαισίωση γύρω από τα περιθώρια κάθε γραμματοσήμου που δημιουργείται από το κόψιμο του φύλλου των γραμματοσήμων. Η κανονική οδόντωση διακρίνεται στη *γραμμική (linear)* και στη *σταυροειδή (cruciform)*

Π**32. περιθώριο (margin)**

το λευκό, συνήθως, τμήμα το οποίο περικλείει την εικόνα του γραμματοσήμου δημιουργώντας ένα πλαίσιο

33. πλαστό (forged copy)

το γραμματόσημο που δεν έχει κατασκευαστεί από την αρμόδια Ταχυδρομική Υπηρεσία

34. προπληρωμένο τέλος (prepaid value)

οι φάκελοι αλληλογραφίας που εκδίδονται από την Ταχυδρομική Υπηρεσία με προπληρωμένο ταχυδρομικό τέλος εσωτερικού ή εξωτερικού

35. πρόσθετο τέλος (added value stamp)

το τέλος που καταβάλλει ο αποδέκτης επιστολής αν ο αποστολέας δεν έχει επικολλήσει το κανονικό γραμματόσημο

36. προσωπικό

από το 2001, κάθε ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα να αποτυπώσει το πρόσωπό του σε περιορισμένο αριθμό γραμματοσήμων τα οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει για ταχυδρομική ή φιλοτελική χρήση

Σ**37. σειρά (set)**

το σύνολο των γραμματοσήμων κάθε έκδοσης με κοινό θέμα

38. σήμανση

η σφράγιση των διαβιβαζομένων αντικειμένων από την Ταχυδρομική Υπηρεσία γίνεται με *σήμαντρο* στο κέντρο του οποίου υπάρχει η ημερομηνία σφράγισης

39. σφάλματα (errors)

οι παραλλαγές ή οι αλλοιώσεις των γραμματοσήμων τα οποία έγιναν κατά την εκτύπωσή τους. Διακρίνονται τα σφάλματα σε :

σφάλματα πλάκας	(plate errors)
σφάλματα εκτύπωσης	(printing errors)
σφάλματα οδόντωσης	(perforation errors)
τυχαία σφάλματα	(random errors)

Από τα *τυχαία σφάλματα* τα πιο συνηθισμένα είναι :

- α) **αναδίπλωσης χαρτιού (paper fold)**
 β) **αναδίπλωσης γωνίας του φύλλου (folded corner of the sheet)**
 γ) **πολλαπλές, οριζόντιες, κάθετες ή πλάγιες οδοντώσεις (multiple, horizontal, vertical or oblique perforations)**
 δ) **ελλιπής οδόντωση (part of the perforation missing)**
 ε) **ελλιπής παράσταση (part of the picture missing)**

40. σφραγίδα (cancelation)

τα γραμματόσημα που επικολλώνται στα γράμματα και τα άλλα αντικείμενα σφραγίζονται από την Ταχυδρομική Υπηρεσία με χρονολογικό σήμαντρο. Οι σφραγίδες αποτελούν είδος συλλογής και διακρίνονται σε :

- α) **προγραμματοσημολογικές**, πριν την εφεύρεση του γραμματοσήμου
 β) **κλασσικές**, από την εμφάνιση του γραμματοσήμου μέχρι το 1900
 γ) **αναμνηστικές**, αναφέρονται σε επέτειο ή εορτασμό γεγονότος
 δ) **αεροπορικές**, αναφέρονται στις πρώτες πτήσεις
 ε) **αγροτικές**, χρησιμοποιούνται από τους αγροτικούς δianoμείς

41. σφραγιδοφιλία

η ειδική συλλογή διαφόρων ταχυδρομικών σφραγίδων πάνω σε φακέλους. Οι προγραμματοσημολογικές ταχυδρομικές σφραγίδες χρησιμοποιήθηκαν πριν από την έκδοση γραμματοσήμων ενώ οι μεταγραμματοσημολογικές μετά την έκδοση των γραμματοσήμων

Τ

42. τετράς (block of four)

ονομάζονται δυο όμοια γραμματόσημα ενωμένα καθέτως σε ζεύγη

43. τευχίδιο (booklet)

έκδοση κατά καιρούς περιορισμένου αριθμού αριθμημένων τευχιδίων που περιέχουν γραμματόσημα απλά ή πολλαπλά με διάτρηση πλήρη ή μόνο στις δυο πλευρές

Υ

44. υδατόσημο (watermark)

για περιφρούρηση της γνησιότητας των γραμματοσήμων χρησιμοποιήθηκε χαρτί με υδατόσημο

45. υδατοσημοσκόπιο

το ειδικό ρηχό γυάλινο δοχείο με τον μαύρο πυθμένα που χρησιμεύει για την εξέταση υδατοσήμου του γραμματοσήμου

Φ

46. φάκελλοι αναμνηστικοί

φάκελλοι που κυκλοφορούν για την προβολή επετείων και σημαντικών γεγονότων και σφραγίζονται με αναμνηστική σφραγίδα

47. Φάκελλοι Πρώτης Ημέρας Κυκλοφορίας, ΦΠΗΚ (First Day Cover, FDC)

φάκελος που έχει εικονογράφηση σχετική με το θέμα της σειράς γραμματοσήμων και η οποία σειρά είναι επικολημένη και σφραγισμένη με την ειδική σφραγίδα πρώτης ημέρας κυκλοφορίας

48. φάκελος πρώτης πτήσης (first flight cover)

φάκελος με γραμματόσημα σφραγισμένα με την ειδική σφραγίδα, με την ημερομηνία πρώτης πτήσης του αεροσκάφους

49. φεγιέ (miniature sheet)

ειδικό κομμάτι γομαρισμένου χαρτιού στο οποίο απεικονίζεται γραμματόσημο με ή χωρίς διάτρηση και εκδίδεται επ' ευκαιρία σημαντικού γεγονότος

50. φιλοτελικός

αυτός που αναφέρεται στη φιλοτέλεια

51. φιλοτελισμός

η ενασχόληση με τη συλλογή και τη μελέτη των γραμματοσήμων

52. φιλοτελιστής

ο ασχολούμενος με τη μελέτη της ιστορίας και της τεχνικής των γραμματοσήμων

53. φράμα (frama)

οι μηχανές αυτόματης παραγωγής ετικετών γραμματοσήμων που από το 1984 η Ταχ. Υπηρεσία έθεσε σε κυκλοφορία για αποσυμφόρηση των θυρίδων συναλλαγής

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

- Κατάλογος – Μελέτη γραμματοσήμων Κοινωνικής Πρόνοιας και Έθνικής Περιθαλψής, ΒΛΑΣΤΟΣ, 1995
- Φιλοτελική Ελλάς – Αρχείο περιοδικού. Επιστημονική και Εμπορική Επιθεώρηση, Όργανο του καταλόγου ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΥ
- Φιλοτέλεια – Αρχείο περιοδικού. Γραμματοσημολογικό περιοδικό της Ελλ. Φιλοτελικής εταιρείας.
- Από τις εκδοθείσες μελέτες της Ελληνικής Φιλοτελικής Εταιρείας:
- Αι πρώτοι σφραγίδες των Ελλ. Ταχ/κών γραφείων 1861-1900. Π. ΜΠΙΝΙΚΟΥ – Δ. ΣΑΜΑΡΑ, 1961
- Ο Ελληνικός Φιλοτελισμός. Α. ΖΕΡΒΟΠΟΥΛΟΥ – Σ. ΜΑΚΡΥΜΙΧΑΛΟΥ – Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗ, 1962
- Ιστορία των ελληνικών γραμματοσήμων 1861–1964. Σ. ΜΑΚΡΥΜΙΧΑΛΟΥ, 1964
- Τα Ταχυδρομικά μονόφυλλα της Ελλάδος. Φ ΦΑΛΜΠΟΥ, 1966
- Η Ιστορία των πρώτων ελληνικών αεροπορικών γραμματοσήμων. Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗ, 1968
- Το ιστορικό της έκδοσης των Ολυμπιακών γραμματοσήμων του 1896 και 1906. Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗ, 1974

- Κατάλογος – Μελέτη ειδικών αναμνηστικών σφραγίδων της Ελλάδος Α. ΒΙΡΒΙΛΗ, 1974
- Στοιχειώδεις φιλοτελικές γνώσεις. Ε. ΦΑΙΠΠΕΑ, 1976.

Δ.Π.

Στη ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ² έλα κι εσύ**digital living και άλλοι όροι για τίτλο προτύπου**

Ύστερα από ερώτημα του Αλ. Ψυρρή (ΕΛΟΤ) (για την Επιτροπή ΕΛΟΤ/ΤΕ93) και σχετική πρόταση του προέδρου, το ΓΕΣΥ υιοθέτησε ελληνική απόδοση του παρακάτω αγγλικού τίτλου προτύπου:

Digital living network alliance (DLNA) home networked device interoperability guidelines – Part 1: Architecture and protocols

Αναλυτικά:

Η **Digital Living Network Alliance (DLNA)** είναι οργάνωση και το όνομά της ή θα μείνει αμετάφραστο ή θα αναζητηθεί πώς το μεταφράζει η ίδια στα ελληνικά. Με την υπόθεση ότι δεν το έχει αποδώσει στα ελληνικά, στις ακόλουθες προτάσεις, περιλαμβάνεται και πρόταση απόδοσής του:

digital living -> ψηφιακό ζην, ψηφιακή ζωή

Digital Living Network Alliance (DLNA) -> Συμμαχία Δικτύων για το Ψηφιακό Ζην, Συμμαχία Δικτύων για την Ψηφιακή Ζωή (DLNA³)

home network -> οικιακό δίκτυο

home networking -> οικιακή δικτύωση

home networked device interoperability guidelines -> οικιακά δικτυωμένη συσκευή διαλειτουργικότητας

home networked device interoperability guidelines -> κατευθυντήριες οδηγίες διαλειτουργικότητας οικιακά δικτυωμένων συσκευών

Πρόταση για την απόδοση του τίτλου:

Κατευθυντήριες οδηγίες διαλειτουργικότητας οικιακά δικτυωμένων συσκευών, της DLNA – Μέρος 1: Αρχιτεκτονική και πρωτόκολλα

Κ.Β.

«ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ»

Το «Ορόγραμμα» είναι διμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) για την αλληλοενημέρωση των μελών της και ευρύτερου κύκλου αποδεκτών για θέματα της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας.

Ιδιοκτήτης: Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)

Εκδότης: Κ. Ε. Βαλεοντής, Πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ

Συντάκτες φύλλου: Κώστας Βαλεοντής, Δημήτρης Παναγιωτάκος

Εκδοτική Ομάδα: Κώστας Βαλεοντής, Θεόφιλος Βαμβάκος, Άννα Νικολάκη, Κατερίνα Ζερίτη, Τάνια Βαλεοντή

Τηλέφωνα: 6974321009, 210-8662069

Τηλεομοίωτο: 210-8068299

ΗΛ-Ταχυδρομείο: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος (όλα τα φύλλα): <http://www.eleto.gr/gr/orogramma.htm>

Γίνονται δεκτές συνεργασίες. Απαραίτητες προϋποθέσεις τα κείμενα να είναι σε επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή, σύντομα και έτοιμα για δημοσίευση δίχως να απαιτείται παραπέρα επεξεργασία.

Τα δημοσιεύματα που προσυπογράφονται με αρχικά απηχούν τις προσωπικές απόψεις του/της συντάκτη/συντάκτριάς τους, το πλήρες όνομα του/της οποίου/οποίας περιλαμβάνεται στους συντάκτες του εκάστοτε φύλλου.

Τα θέματα των άρθρων της «ΓΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΣΥ» έχουν συζητηθεί στο ΓΕΣΥ και η δημοσίευση γίνεται ύστερα από απόφασή του.

Επιτρέπεται η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή κειμένων του «Ο» με την υποχρέωση αφενός να αναφέρεται η πηγή των κειμένων και αφετέρου, προκειμένου περί ολόκληρων άρθρων, να εξακολουθήσουν αυτά να διατίθενται δωρεάν σε κάθε ενδιαφερόμενο χωρίς καμιά δέσμευση σε αντίθετη περίπτωση χρειάζεται άδεια της ΕΛΕΤΟ.

² ΓΕΣΥ: Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ

³ Το αρκτικόλεξο DLNA υιοθετείται αυτούσια.